

Ps. 45. opa dñi que posuit. pdigia sup terrā. Tur ergo ex latere viri femia facta sit: et h̄ p̄mū q̄dāmō p̄ digiū: q̄d p̄figurauerit alio loco q̄stuz me deus adiuuerit dicaz.

Ca. XXVII

Anc qm̄ liber iste claudēd̄ ē: in hoc p̄mo hoie q̄ p̄mit̄ fact̄ est: nōdū q̄dē fm̄ euidētia: n̄ fm̄ dei p̄sciam exortas fuisse existimem̄ in gn̄e hūano societates tāq̄ ciuitates duas. Ex illo ei futuri erāt hoies. alij malis angel̄ in supplicio: alij bonis in p̄mio sociadi q̄uis occulto dei iudicio: s̄ tñ iusto. Cū em̄ scri-

Ps. 24. ptū sit. Unūse vie dñi misericordia et veritas: nec iniuste eī gr̄a: nec crudelis p̄t̄ eē iusticia.

Explicitus est liber duodecimus.

Incipiunt capitula libri tredecimi.

i De lapsu primoz hoim per quem est cōtracta mortalitas.

ij De ea morte q̄ aie sp̄ v̄tūq̄ v̄cture accj dere p̄t̄: et ea cui corp̄ obnoxii est.

iiij Utz mors q̄ p̄ p̄ctm̄ p̄moz hoim i om̄es hoies p̄trāsūt etiā sc̄tis pena p̄cti sit

iiij Tur ab his q̄ p̄ gr̄az regeneratōis sūt ab soluti a p̄ctō: n̄ auferat̄ mors: i. p̄ca p̄cti

v Sicut iniq̄ male vtun̄t lege q̄ bona est ita iusti bñ vtun̄t morte que mala est.

vi De general̄ mortis malo: q̄ aie et corp̄is societas separatur.

vij De morte quā non regenerati p̄ x̄pi cōfessionem suscipiunt.

viiij Quin sc̄tis p̄me mortis p̄ veritate susce- ptio: sc̄de sit mortis absolutio.

ix Ips̄ mortis q̄ vite sensus aufer̄ i moriē tibus an in mortuis esse dicendū est.

x De vita mortalitū que mors potius q̄ vi ta dicenda est.

xi An q̄sq̄ sil̄ et viuēs possit eē et mortuus.

xij Quā mortē p̄mis hoib̄ d̄s si mādatū eī trāsgredere n̄ fuerit cōminatus.

xiiij Preuaricatio primoz hoim: quā p̄maz senferit penam

xiiij Qualis hō sit fact̄ a deo: et in quā sortē deciderit sue volūtatis arbitrio.

xv Quā adā peccās p̄us reliq̄rit deū: q̄ relin q̄ret a deo: et p̄mā fuisse aie mortem a deo recessisse.

xvi De p̄his q̄ aie sepatōz a corpe nō putāt esse penalē: cū plato inducat summū deū minorib̄. p̄mittentē: q̄ nūq̄ sint corporibus exuendi.

xviij Cōtra eos q̄ asserūt terrena corpa incorruptibilia fieri eterna non posse.

xviij De terrenis corp̄ib̄ q̄ p̄hi affirmāt i celestibus eē nō posse: qz q̄d terrenū est naturali pondere vocet̄ ad terram.

xix Cōtra eoz dogmata. q̄ p̄mos hoies si si peccassent imortales futuros fuisse non credunt.

xx Caro sc̄toz q̄ nunc req̄scit in spe: in meliozē recupanda sit q̄litate q̄s fuit primoz hominū ante peccatum.

xxi De padiso in q̄ primi hoies fuerāt: q̄ recte possit significatione eī sp̄uale aliq̄d intelligi: salua veritate narratōis h̄storice de corp̄ali loco.

xxij De corp̄ib̄ sc̄toz p̄ resurrectōz q̄ sic spiritalia erūt vt nō in sp̄m̄ caro vertat̄.

xxiiij Quid intelligendū sit de corpe aiali et d̄ corpe spiritali vt q̄ moriunt̄ in adaz q̄ vero viuificant̄ in christo.

xxiiij Qualit̄ accipiēda sit vel illa insufflatio i qua p̄mus hō fact̄ est in aiā viuētem: vel illa quā d̄ns fecit dicēs: acci- pite spiritum sanctum

Incipit liber tredecimus

Capitulum. I.

Epeditis de n̄ri sc̄li exortu: et de ini- tio generis hūani difficillimis q̄o- nib̄: nūc iā de lapsu p̄mi hois imo- p̄moz hoim et de origine ac ppagine mort̄ hu mane disputatōz a nobis institutā rex ordo de- poscit. Hō em̄ eo mō q̄ angelos pdiderat de- ita pdidit et hoies: vt etiā si peccassent mori om- nino nō possent: s̄ ita vt p̄fectos obediētie mu- nere: sine interuētū mort̄ āgelica imortalitas et brā eternitas seq̄ret: inobediētes aut̄ mors p̄lecteret dānatōe iustissima. q̄d etiā i libro sup- iore iam diximus

Capitulum. II.

Ed de ip̄o genere mortis video mihi paulo diligent̄ differendū. Quis ei hūana aiā veracit̄ imortal̄ p̄hibeat: h̄z tñ quā- dā etiā ip̄a mortē suā. Hā ideo d̄: imortal̄: quia mō quodā quātulocūq̄ nō desinit viuere atq̄ sentire. Corp̄ aut̄ iō est mortale qm̄ a vita quā h̄z deserit p̄t̄: nec p̄seip̄m aliq̄ten̄ viuūt. Mors igit̄ aie sit cū eam deserit de: sic corp̄is cū id d̄ serit aiā. Ergo v̄triusq̄ rei. i. tot̄ hois mors ē: cū aiā a deo deserta deserit corp̄. Ita em̄ nec ex deo viuūt ip̄a. nec corp̄ ex aiā. Hm̄ōi aut̄ to- tius hois mortē illa sequit̄: quā sc̄dam mortē di- uioz eloq̄oz appellat auctoritas. Hāc saluator significauit: vbi ait. Eū timete q̄ h̄z ptātē et cor- pus et aiā p̄dere i gehēnā. Qd̄ cū nō antea fi- at q̄ cū aiā corpi sic fuerit copulata: vt nulla di- reptionē separent̄: mirū videri p̄t̄ quō corpus ea morte dicat̄ occidi: q̄ nō ab aiā deserit: s̄ aiā tñ sentit̄ sc̄q̄ cruciat̄. Hā illa pena vltima ac sem- piterna: de q̄ suo loco diligent̄ differendū est recte mors aie d̄: qz non viuūt ex deo: mors at̄

Arrio
Deo
liberi p̄ncu
patis inten
tio auḡ. s̄
sac̄ circa la/
psum p̄mi
hois et ori
ginē mort̄.

Mat. 10.
Luc. 12.

Ain vitam. **Capitulum V.**

Postol' em' cu' veller ondere qtu pctis gra no sbueniēte ad nocēdū valeret: etiā ipam legē q' phibeet pctm n' dubitavit dicere xrtutē eē pcti. **A**cule' inq't mort' est pctis: x't aut' pcti lex xillime oino. **A**uget em' phibitio d'ideriū opis illiciti: qm' iusticia nō sic diligit: vt peccādi cupiditas ei' dilectōe vincat. **U**t aut' diligaet & deletet x'a iusticia: nō nisi diuīa sbuenit gra. s' ne p' p'erea lex putaret malū: qm' x't' est dicta pcti: iō ipē alio loco x'ans h'mōi qōnē. ita inq't. **L**ex qdē scā: & mādatū iustū & sc'm & bonū. **Q**d g' bonū inq't mihi factū ē mors? **A**bsit. **S**ed pctm vt appeat pctm p bonū mihi opatu ē morte: vt fiat sup modū peccās pctm p mādatū. **S**up modū dicit: q' etiā p'uaricatō addit: cū peccādi aucta libidie etiā lex ipa p'eniē. **C**ur h' cōmemorādū putauerim? **R**. s' sic lex nō est malū qm' auget peccātū p'cupiam: ita nec mors bonuz ē qm' auget patientiū gl'iaz: cū vel illa p'iniq'tate deserit & efficit p'uaricatores: v' ista p' veritate suscipit & efficit martyres. **A**c p' h' lex qdē bona ē: q' phibitio ē pcti: mors at mala: q' stipēdiū ē pcti. **S**z quē ad modū iniusti male vtunt: nō tm' mal' verū etiā bōis: ita iuste bñ nō tm' bonis s' etiam mal'. **H**ic fit vt & mali male lege vtant: q'uis sit lex bonū: & bōi bñ moriant' q'uis sit mors malū.

Loz. 15

Roma. 7

Quaprop' qd' attiet ad corpis. **Ca. VI.**

Mortē: i. separatō aie a corpe cū eā patiūtur q' moriētes apellant: nulli bona ē. **H**abz ei' aspe' sensū & p'ra naturā: vis ipa q' vtrūq' diuellit qd' fuerat i viuēte p'unctū atq' p'fertū q' diu morat: donec ois adimat' sensus: q' ex iplo inerat aie carnūq' cōplexu. **Q**uā totā molestiam nōnūq' vñ ictus corpis vel aie rapt' itercipit: nec eā sentiri p'ueniēte celeritate p'mittit. **Q**uicqd' tm' illud ē in moriētib': qd' cū graui sensu adimit sensus: pie fideliterq' tolerādo auget meritū patientia: nō aufert vocabulū pene ita cū ex hoīs p'mi p'petuata p'pagine p'culdubio sit mors pena nascentis: tm' si p' pietate iusticia: q' pendat: fit gl'ia renascēt: & cū sit mors peccati retributio: aliqñ impetrat vt nihil retribuaf peccato.

Capitulum VII.

Am q'cuq' etiā nō p'cepto regeneratōis lauacro p' xpi p'fessioe moriunt: tm' eis valet ad dimittēda pctā. q' tū si abluerēt sacro fonte baptismatis. **Q**ui em' dixit: nisi q's renat' fuerit ex aq' & spūsc'tō non intrabit in regnū celoz: **A**ia snia istos fec' exceptos: vbi non min' generalit' dixit. **Q**ui me p'fessus fuerit corā hoīb': p'stitebor: & ego eū corā p'fe meo q' in celis est. **E**t alio loco **Q**ui p'diderit aiām suā p'p' me: iuueniet eā. **H**inc ē qd' sc'ptū est. **P**reciosa i' p'spectu dñi mors sc'toz ei'. **Q**uid em' p'ciōs' q's

Job. 3

Bar. 10

Bar. 16

Ps. 115

mors: p' quā fit vt etiā delicta oīa dimittant: et merita cumulat' augeant. **A**c q' em' tāti s' meriti: q' cū mortē differre nō possent baptisati sūt deletisq' oib' pctis ex hac vita emigrūt: qnt' s' h' q' mortē differre cū possent. iō nō distulerūt qz maluerūt xpm p'fēdo finire hāc vitā. q's eū negādo ad ei' baptismū p'uenire. **Q**d vtiq' si fecissent etiā h' eis i illo lauacro dimitteret: qd' tiorē mortis negauerāt xpm: in q' lauacro etiā ill' facinus tā imane dimissū est q' occiderāt xpm. **S**z qñ in abūdātia g'fe spūs illi' q' vbi vult spirat: tm' x'p'z amare possent: vt eū i tāto vite discrimie s' tāta spe venie negare nō possent. **M**ors igit' p'ciōsa scōz qd' cū tāta gra ē p'missa & p'rogata mors xpi: vt ad eū acq'rendū suā non cūctaret' ipēdē aiaz i eos vsus f'dactū eē mōstrauit: qd' ad penā peccāt' atea fuerat p'stitutū. vt i de iusticie fructus vberio: nasceret'. **M**ors g' nō iō bonū videri d'z q' i tāta vtilitatē nō vi sua s' diuīa opit' vlatōe p'usa ē: vt q' tūc metuenda p'posita est ne pctm committeret: nunc suscipienda p'ponit: vt peccatum: nō cōmittat. cōmissūq' deleatur: magneq' victorie debita iusticie palma reddatur.

Capitulum VIII.

Sem' diligenti' p'fiderem': etiā: cū q'sq' p' veritate fidelit' & laudabil' morit': mors cauet' iō q'ppe aliqd' ei' suscipit ne tota p'rigat & sc'da insup q' nunq' s'inaf' accedat. **S**uscipit em' aie a corpe sepatio: ne deo ab aia sepato: etiāz ipa sepeet a corpe: ac sic totius hoīs p'ma morte p'pleta sc'da excipiat sempit'na. **Q**uocirca mors qdē vt dixit: cū eā moriētes patiūf: cūq' i eis vt moriant' fac: nemi bōa est: s' laudabil' toleraf: p' tenēdo v'ladipiscēdo bono. **C**ū x'oi ea sūt q' iā mortui nūcupāt: nō absurde d'z: & mal' mala: & bōis bōa. **I**n re q' em' sunt aie pioz a corpe separe: impioz aut' penas luūt donec istaz ad eā nā vitam: il laz vero ad eternam mortem: que secunda dicitur corpa reuiuiscāt.

Ca. IX.

Ed id tempus quo aie a corpe separe aut in bonis sunt aut in malis: vt x'p' mortē poti' an in morte dicendū est? **S**i em' post mortē est iā non ipa mors q' transacta atq' p'rerita est: sed postea vita p'sens anie siue bona seu mala est. **M**ors aut' tunc eis mala erat: qm' erat: hoc est qm' eaz patiebant' cum morerent': qm' grauis & molestus eis inerat s'fusus: quo malo bene vtunt' boni. **P**eracta autē mors: quo naz mō vel bona vel mala est: que iā non est. **P**orro si adhuc diligentius attēdam' nec illa mors esse apparebit: cuius graue ac molestū in moriētib' dixim' sensum. **Q**diu eis sentiant adhuc vtiq' viuunt & si adhuc viuūt ante mortē q' in morte poti' esse dicēdi sūt: qz illa cū venierit: aufert oēm corpis sensū: q' ea p'p'ia

An deus nō est potens quousq; xpiani credūt
 s̄ quousq; platonici volūt: Amix quippe p̄siliū
 dei ⁊ p̄atem potueſt p̄bi: nec potueſt noſſe p̄
 phete: cū poti⁹ ecōtrario dei p̄phetas ad enū
 ciandū eius q̄: ū dignat⁹ eſt voluntatē spūs ei⁹
 docuerit: p̄hos autē in ea cognoscēda pietura
 humana decepit: **U**lex nō vsq; adeo decipi de
 buerit: non solū ignorātia: vex etiam puicacia:
 vt ⁊ sibi aptissime refragent magnis disputati
 onū virib⁹ asserētes: aie vt brā esse possit n̄ ter
 renū tñ sed oē corp⁹ eē fugiendū: ⁊ terrestres
 deos rursus dicētes h̄re br̄issimas aias: ⁊ tñ ter
 renis corpib⁹ alligatas: celestes x̄o deos ignea
 cōpāgeligatos: Jouis autē ip̄ius aiam quē mū
 dū istū volūt: oibus oīno corp̄eis elemētis q̄b⁹
 hec tanta moles a fra in celū surgit inclusam.
Hanc em̄ animam plato ab initio terre medio
 q̄d geometre centz vocant: p̄ oēs p̄tes ei⁹ vsq;
 ad celi s̄ima ⁊ extrema diffundi ⁊ extēdi p̄nūe
 ros muscos opinat: vt sit iste mūdus aial ma
 ximū: br̄issimū: sempiternū: cui⁹ aia ⁊ p̄fectā sa
 pientie felicitatē teneret: ⁊ corp⁹ p̄pziū nō reli
 queret: cuiusq; corp⁹ ⁊ in eternū ex illa viueret
 eā q̄uis non simplex sed tot corp̄ibus tantisq;
 cōpacū hebetare atq; tardare nō posset. **C**uz
 igit̄ suspitiōib⁹ suis ista p̄mittāt: cur nolūt cre
 dere diuina volūtate: atq; potentia imortalia
 corpa fieri posse: terrena: in q̄b⁹ aie nulla ab eis
 morte sepate: nullis eoz onerib⁹ agguare: sem
 piterne: ac feliciter viuāt: q̄d deos suos posse af
 feſt in corp̄ib⁹ igneis: iouēq; ip̄m eoz regē oī
 bus corp̄eis elemētis: **N**ā si aia vt brā sit corp⁹
 est oē fugiendū: fugiant d̄j eozum de globis si
 derum: fugiat iupiter de celo ⁊ terra: aut si nō
 possunt miseri iudicēſ. **S**ed neutrū isti volūt
 q̄ neq; a corp̄ibus sepationez audent dare d̄js
 suis: ne illos mortales colere videant: nec br̄i
 tudinis puationē ne infelices eos eē fateant.
Non ḡ ad br̄itudinē p̄sequēdā oīa fugiēda sūt
 corpa: sed corruptibilia: molesta grauiā: mori
 bunda: nō q̄lia fecit p̄mishoib⁹ bonitas dei: s̄ q̄
 lia esse cōpūlit p̄cti pena. **Ca. XVIII**
Ed necesse est iniqui vt frena cor
 pora naturale pondus vel in terra te
 neat vel cogat ad terrā: ⁊ iō in celo esse nō p̄it
 In b̄ ca. al
 legat d̄ om
 ni potētissi
 ma dei vo
 luntate q̄d
 dicit plato
 in thimeo.
 ybi supra.
 ca. primo.

et efficacius occultus aliquis modus opatiōis
 dei: cuius omnipotentissima volūtate plato di
 cit: nec orta interire nec colligata posse dissol
 ui: cum multo mirabilius incorporea corp̄eis:
 q̄ q̄cunq; corpa corp̄oribus q̄buscunq; copulē
 tur: p̄t mollibus p̄stare frenis: vt nullo in ima
 pondere depumant: ipsiq; animis p̄fectissime
 beatis: vt q̄uis frena tamē incorruptibilia iam
 corpa vbi volunt ponant: ⁊ quo volunt agant
 situ motuq; facillimos: **A**n vero si hoc angeli fa
 ciunt: ⁊ q̄libet aīalia freftria rapiant: vnde libz
 p̄stituantq; vbi libet: aut eos sine labore nō pos
 se: aut onera sentire credendum est: **C**ur ḡ san
 ctorum p̄fectos ⁊ beatos diuino munere spiri
 tus sine vlla difficultate posse ferre quo volue
 rint ⁊ sistere vbi voluerint sua corpa nō cre
 damus: **N**am cū frenoz corp̄oruz sicut onera
 in gestādo sentire cōsueuimus: quāto maior ē
 quantitas: tanto maior sit ⁊ ḡuitas: ita vt plura
 pondo q̄ pauciora plus premant: tamen mem
 bra sue carnis leuioza portat anima cū in sanis
 tate robusta sunt: q̄ in languore cū macra sūt.
Et cum alijs gestantibus onerosior sit san⁹ ⁊ va
 lidus q̄ exilis ⁊ morbidus: ip̄e tamē ad suū cor
 pus mouendum atq; portanduz agilioz est: cū
 in bona valitudine plus habet molis q̄ cum in
 peste vel in fame minime roboris: **T**antū valz
 in habēdis etiam terrenis corp̄ibus q̄uis ad
 huc corruptibilibus atq; mortalibus nō quātū
 ratis pondus: sed tempationis modus: **E**t q̄s
 d̄bis explicat quantum distat inter presentem
 quā dicimus sanitatē: ⁊ immortalitatē futurā:
Non itaq; n̄ am fidem redarguāt p̄bi de pon
 deribus corp̄or: **N**olo em̄ querere cur non cre
 dant terrenū posse esse corpus in celo: cum fra
 vniuersa libret in nihilo: **F**ortassis em̄ de ip̄so
 medio mundi loco eoq; in eum cocant: queq;
 ḡuioza: etiam argumentatio verisimilioz habe
 atur: **I**llud dico: si d̄j minores quibus inf̄ aias
 lia terrestria cetera etiam hoīem faciendū b̄cō
 misit plato: potuerunt sicut dicit ab igne remo
 uere vrendi qualitātē: lucēdi relinq̄re: q̄ pocu
 bitabimus: cui⁹ ille volūtati potestatisq; ne mo
 riant̄ cessit q̄ orta sint: ⁊ tam diuersa tam dissī
 milia: i: corporea ⁊ incorporea sibi met cōnexa:
 nulla possint dissolutione se iungi: vt de carne
 hominis cui donat immortalitatem: corruptio
 nē auferat: naturam relinquat: congruetiam
 figure membrorumq; detineat: detrahat pon
 deris tarditatem: s̄ de fide resurrectionis mor
 tuorum: ⁊ de corp̄oribus eozum immortalibus
 diligentius si deus voluerit in fine huius ope
 ris differendum est. **Capit. XIX.**

Capitulu.
 XVIII.
 I Ed
 ne
 esse est ⁊.
 In b̄ ca. al
 legat d̄ om
 ni potētissi
 ma dei vo
 luntate q̄d
 dicit plato
 in thimeo.
 ybi supra.
 ca. primo.

Capitulu.
 XVIII.
 I Ed
 ne
 esse est ⁊.
 In b̄ ca. al
 legat d̄ om
 ni potētissi
 ma dei vo
 luntate q̄d
 dicit plato
 in thimeo.
 ybi supra.
 ca. primo.

mento illud sacramento: vt si fuisse: accipiat lignu vite in paradiso corpali: sic in spiritali h est intelligibili paradiso sapientia dei: de qua scriptu e

Proii. 3. Lignu vite est aplectentib eā. **Ca. XXI.**

Idem nonnulli totu illu paradisu vbi p mtho mtes pntes gnus hūani sancte scptē vitate fuisse narrant: ad intelligibilia referunt: arboresqz illas et ligna fructifera i virtutes vite moresqz couertunt tāqz visibilia et corpalia illa nō fuerint s̄ intelligibiliū significandoz cā eo mō dicta vel scpta sint. Quasi p̄p̄rea nō potuerit eē paradisu corpali: qz pōt etiā spiritalis intelligi: tāqz iō nō fuerit due mulieres agar et sara: et ex illis duo filij abrae: vn̄ de ancilla alī de libera: qz duo testamenta in eis figurata dic̄ ap̄s: aut iō de nulla petra moysē p̄cuciente aq̄ defluerit qz pōt illic figurata significatōe etiā x̄ps̄ intelligi eodē ap̄lo dicēte: petra aut̄ erat x̄ps̄. H̄cō itaqz phibet intelligi paradisu vitā bonoz: q̄tuor eius flumia q̄tuor virtutes: prudentiā: fortitudinē: tēpantiā: atqz iusticiā: et ligna eī oēs vtilēs disciplinas: et lignoz fructus mores pioz: et lignu vite ipsā bonoz oim m̄rez sapientiā: et lignu scie boni et mali: trāsgressi mādati expimentū. Penā em̄ p̄ctorib̄ bene vtiqz qm̄ iuste p̄stituit de⁹: s̄ non bono suo experit hō. P̄sit h̄ etiā in ecclia intelligi: vt ea meli⁹ accipiam⁹ tāqz p̄phetica iudicio p̄cedentia futuroz. Paradisu sc̄z ip̄am eccliaz: si cut de illa legi⁹ in cāntico cānticoz: q̄tuor aut̄ paradisi flumia q̄tuor euāgelia: ligna fructifera sanctos: fruct⁹ aut̄ eoz opa eoz: lignu vite sanctoz sc̄toz vtiqz x̄pm̄: lignu scie boni et mali: p̄p̄riū volūtat: arbitriū: nec ip̄o q̄pe hō diuina volūtate p̄cepta: nisi p̄ncipiose vti pōt: atqz ita discit qd̄ infir: vtz inheret cōionib̄ bono: an p̄prio delectet. Se q̄pe amans donat sibi: vt inde timoribus: meroribusqz p̄plet cātet i psalmo: si tñ mala sua sentit. Ad meip̄z aia turbata ē: correctus qz iā dicat: Fortitudinē meā ad te custodiā: hec et si q̄ alia cōmodi⁹ dici p̄nt de intelligendo spiritali paradiso: nemie phibēte dicant: dū tñ et historie v̄itas fidelissima rex gestaz narratōe cōmē data credat.

Gal. 4. illis duo filij abrae: vn̄ de ancilla alī de libera: qz duo testamenta in eis figurata dic̄ ap̄s: aut iō de nulla petra moysē p̄cuciente aq̄ defluerit qz pōt illic figurata significatōe etiā x̄ps̄ intelligi eodē ap̄lo dicēte: petra aut̄ erat x̄ps̄.

Coz. 10. phibet intelligi paradisu vitā bonoz: q̄tuor eius flumia q̄tuor virtutes: prudentiā: fortitudinē: tēpantiā: atqz iusticiā: et ligna eī oēs vtilēs disciplinas: et lignoz fructus mores pioz: et lignu vite ipsā bonoz oim m̄rez sapientiā: et lignu scie boni et mali: trāsgressi mādati expimentū.

Ps. 41. Ad meip̄z aia turbata ē: correctus qz iā dicat: Fortitudinē meā ad te custodiā: hec et si q̄ alia cōmodi⁹ dici p̄nt de intelligendo spiritali paradiso: nemie phibēte dicant: dū tñ et historie v̄itas fidelissima rex gestaz narratōe cōmē data credat.

Ps. 58. Ad meip̄z aia turbata ē: correctus qz iā dicat: Fortitudinē meā ad te custodiā: hec et si q̄ alia cōmodi⁹ dici p̄nt de intelligendo spiritali paradiso: nemie phibēte dicant: dū tñ et historie v̄itas fidelissima rex gestaz narratōe cōmē data credat.

Capitulum XXII.

Opa ḡ iustoz q̄i resurrectōe fusa sūt: neqz vllō ligno idigebūt q̄ fiat vt nullo morbo vel senecture iueterata moriant neqz vllis alijs corpali⁹ alimentis q̄b⁹ c̄furiēdi ac sitiēdi q̄lis cūqz molestia deuitet: qm̄ certo oī mō inuolabili munere immortalitat: induent vt nō nisi velint possibilitate nō nccitate vescant. Ad āgelis q̄z visibilib⁹ et tractabilib⁹ appentes: nō qz idigebāt: s̄ qz volebāt et poterāt: vt hoib⁹ cōgruent sui ministerij q̄dā hūanitate fecerūt: ne qz em̄ in phātasmate āgelos edisse credendū ē.

q̄i eos hoies hospitio susceperūt: q̄uis vtz angeli eēt igratib⁹ p̄simili nob̄ indigētia vesci viderent. **U**n̄ est qd̄ ait āgel⁹ in libro robie. **V**ide **Abob. 12.** batis me māducare: s̄ visu v̄ro videbat: id est: necessitate refeciēdi corpis sic vos facitis me cibū sumere putabit. **S**i forte de angelis alijs credibili⁹ disputari p̄t: certe fides xp̄ian a d̄ ip̄o saluatore nō dubitat qd̄ etiā post resurrectiōē iā q̄dē in spiritali carne: s̄ tñ v̄a: cibū ac potū cū discipulis sumpsit. **N**ō em̄ p̄tās s̄ egestas edēdi ac bibēdi talib⁹ corpib⁹ aufere. **U**n̄ et spiritalia erūt: nō qz corpa eē desistēt s̄ qz spū viuificante subsistent.

Ca. XXIII.

Am sic corpa ista q̄ hūt aīam viuente: n̄ dū spū viuificatē aīalia dñr corpa: nec tamen aīe sunt s̄ corpa ita illa spiritalia vocantur corpa. **A**bsit tñ vt spūs ea credamus futura: s̄ corpa carnīs habitura subsistentiaz s̄ nullā tarditatē: corruptionemqz carnalez: spū viuificatē passura. **T**ūc iā nō terrenus s̄ celestis hō erit: nō qz corpa qd̄ de fra factū ē nō ip̄m erit s̄ qz dono celesti iā tale erit: vt etiā celo incolendo nō amissa nā s̄ mutata qlitate ueniat.

Coz. 1.

Pri⁹ m̄ aut̄ hō de terra frenus in animā viuētez factus est: nō in spū viuificatēz: qd̄ ei p̄obedientie meritū seruabat. **I**ō corpa ei⁹ qd̄ cibo ac potu egebat: ne fame afficeret ac siti: et nō immortalitate illa absoluta atqz idissolubili: s̄ ligno vite a mort: nccitate phibebat: atqz in iuuentuz flore retinebat non spiritalē s̄ aīale fuisse nō dubiū est: neqz tñ morit uz: nisi in dei p̄dicentis minantisqz sniam delinquendo corruisset. **E**t alimentis qd̄c etiā eē paradisu n̄ negat: a ligno tñ vite phibit⁹: tardius esset tpe vetustateqz finē dus: in ea dūtaxat vita: q̄ in corpore licet aīali donec spiritalē obedientie merito fieret: posset in paradiso nisi peccasset h̄re p̄petuā. **Q**uapropt̄ etiā si mortē istā manifestā qua fit aīe a corpore separatio intelligamus simul significatā: i eo qd̄ deus dixerat: qua die ederitis ex illo morte moriemini: non ideo debet absurdūz videri: qz non eo proisus die a corpore sunt soluti quo cibū interdictum mortiferūqz sumpserunt: eo q̄p pe die mutata in deteri⁹ vitiatāqz nāsa atqz a ligno vite separatiōe iustissima: mortis in eis ē corporealis nccitas facta est: cū qua nos necessitate nati sumus. **P**ropter qd̄ apostolus non ait **R**om̄. 8.

Gen. 2.

Corpus quidem moriturum est propter peccatum: sed ait corpus quidem mortuū est: p̄pter peccatum: spūs aut̄ vita est propter iusticiam. **D**einde subiugit. **S**i autem spiritus eius qui suscitauit christū a mortuis h̄tat in vobis: q̄ suscitauit christū a mortuis viuificabit et mortalia corpa vestra: per inhabitantem sp̄n eius in vo

L

Liber

bis. Tūc g̃ erit corp⁹ in sp̃m̃ viuificantē: qđ nūc ē in aīam viuentē: ⁊ tñ mortuū dicit apls: qz iā moriendi necessitate cōstrictū est. Tūc g̃ ita erat in aīam viuentē: q̃uis nō in sp̃m̃ viuificantē vt tñ mortuū dici recte nō posset: qz nisi p̃petra tione pcti necessitatē moriēdi h̃e nō posset. cū x̃o de ⁊ dicendo. **Gen. 3.** Adam vbi es: mortē significauit aīe: q̃ facta ē illo deserente: ⁊ dicēdo. **Ibidem.** Terra es: ⁊ in terrā ibis: mortē significauerit corpis q̃ illi sit aīa decedente: p̃pterea de morte secunda nihil dixisse credendū ē: qz occultā esse voluit p̃pter dispensationē testamenti noui: vbi se cūda mors aptissime declaraf: vt pri⁹ ista mors prima q̃ cōmunis ē oībus p̃deret ex illo ṽisse pctō qđ in vno cōmune factū ē oībus: mors vero secūda nō vt iqz cōmunis ē oībus p̃pter eos q̃ s̃m̃ p̃positū vocati sūt sc̃ti: q̃s̃ añ p̃sciuit ⁊ p̃destinavit: sic ait apls cōformes fieri imagi filij sui: vt sit ip̃e p̃mogenit⁹ in multis fratrib⁹ quos a secunda morte p̃ mediatozē dei gr̃a liberauit. In corp̃e g̃ aīali p̃mū hoīez factū: sic apls loquitur. **Rom. 8.** Volens ab spiritali qđ in resurrectione futuru est: h̃ qđ nūc ē aīale discernere: seminat in q̃t incorruptōe: surget in incorruptōe: seminat in cōrumelia: surget in gloria: seminat in infirmitate: surget in ṽtute: seminat corpus aīale: surget corpus spiritalē. Deinde vt h̃ p̃baret: si est in q̃t corpus aīale: ⁊ spiritalē. Et vt qđ eēt corp⁹ aīale oñderet: sic in q̃t scriptū est. Factus ē p̃m⁹ hō in aīaz viuentē. **Ibidem.** Istō g̃ mō voluit ostendere qđ sit corp⁹ aīale: q̃uis sc̃ptura nō dixerit de p̃mo hoīe qđ est appellat⁹. Adā: qñ illi aīa flatu dei creata est: ⁊ fact⁹ est hō in corp̃e aīali: s̃ fact⁹ est hō i aīam viuentē. In eo g̃ sc̃ptū est. Fact⁹ est p̃mus hō in aīam viuentē: voluit apls h̃telligi corpus hoīs aīale spiritalē at̃ quē admodū itelligēdū eēt: ostēdit addēdo. **Ibidem.** Nouissim⁹ aut̃ adā in sp̃m̃ viuificantē: p̃culdubio x̃pm̃ significās: qđ iam ex mortuis ita resurrexit: vt mori oīno deinceps ñ possit. Deinde sequit̃ ⁊ dic̃. S̃z nō p̃mū qđ spiritalē est: s̃ qđ aīale: postea spiritalē: vbi multo aptius declarauit se aīale corpus insinuas̃e i eo qđ sc̃ptū est. Factū esse p̃mū hoīez in aīaz viuentē spiritalē aut̃ in eo qđ ait. **Ibidem.** Nouissim⁹ adā in sp̃m̃ viuificantē. Prius est em̃ aīale corp⁹: quale habuit p̃mus adāz q̃uis nō moriturū nisi peccasset: quale nūc habemus ⁊ nos hacten⁹ ei⁹ muta ta vitiatāqz natura: quaten⁹ in illo postea q̃ peccauit effectū est: vñ haberet iā moriēdi necessitatē: quale p̃ nobis etiā x̃ps habere dignat⁹ est non quidē necessitate s̃ potestate: postea x̃o spiritalē quale iā p̃cessit in x̃po tanq̃ in capite ñro secutus est autē in membris eius ṽtima resurrectione mortuoz. Adiungit deinde apls: duo

rum istoz hoīm euidentissimā differentiā dicēs. **1. Cor. 15.** Primus hō de terra terrenus: secundus hō de celo celestis. Qualis terrenus: tales ⁊ terreni: qualis celestis: tales et celestes. Et quō induimus imaginē terreni: induam⁹ ⁊ imaginē eius qui de celo est. Hoc apls ita posuit: vt nūc qui de⁹ in nobis s̃m̃ sacramentū regeneratōis fiat: sicut alibi dicit. Quotquot in christo baptizati estis x̃pm̃ induistis. Re aut̃ ip̃a tūc p̃ficiet: cū ⁊ in nobis qđ est aīale nascendo: spiritalē factū fuerit resurgendo. Ut em̃ eius de⁹ verbis vtar spe salui facti sumus. Induimus aut̃ imaginez terreni hoīs p̃pagatōe p̃uaricatōis ⁊ mortis: quā nobis intulit generatio: s̃ induimus imaginē celestis hoīs gr̃a indulgentie viteqz p̃petue: qđ nobis p̃stat regeneratio: nō nisi p̃ mediatozē dei ⁊ hoīm hoīm x̃pm̃ iesum: quē celestē homiez vult intelligi: qz de celo venit: vt terrene mortalitatis corp̃e vestiret: qđ celestī immortalitate vestiret. Celestes vero ideo appellat: et alios qz sunt p̃ gr̃am mēbra eius: vt cuz illis sit vnus x̃ps velut caput ⁊ corpus. Hoc in eadem ep̃la euidentius ita ponit. Per hoīm mors: et phominē resurrectio mortuoz. Sicut em̃ i adā om̃es moriunt: ita ⁊ in x̃po om̃es viuificabunt. **Ibidem.** Jam vt iqz in corp̃e spiritali qđ erit in sp̃m̃ viuificantē: non quia om̃es q̃ in adā moriunt mēbra erūt x̃pi: ex illis em̃ multo plures secunda in eternū morte plectent: s̃ ideo dictuz ē om̃es atqz om̃es: qz sicut nemo corp̃e aīali nisi in adā morit: ita nemo corp̃e spiritali nisi in x̃po viuificat. Proinde neq̃qz putandū est nos in resurrectione corp̃e hituros q̃le habuit hō primus ante pctm̃: neqz illud qđ dictū est. Qualis terrenus tales ⁊ terreni: s̃m̃ illō intelligendū est qđ factū est admissione pcti. Nō ñ existimandū ē eū priusqz peccasset spiritalē corpus habuisse: ⁊ pcti merito in aīale mutatū: Ut em̃ hoc p̃tē parū attendunt tanti verba doctoris q̃ ait. Si est corpus aīale: est et spiritalē: sicut scriptū ē. Primus homo adam factus est in animā viuentem: secundus hō in spiritali viuificantē. Nunqđ h̃ post peccatū sc̃m̃ ē: cū sit ista hoīs p̃ma p̃ditio de qua beatissimus apls ad corp⁹ aīale mōstrādū h̃ testimoniū legis assūpserat. **La. XXIII.** Ade ⁊ illud parū p̃siderare quibusdam visum est: in eo qđ legit. Inspirauit de⁹ in faciē hoīs sp̃m̃ vite ⁊ fact⁹ est hō i aīaz viuentē: nō tūc animā primo homi datā: s̃ eaz qđ iam inerat sp̃u sancto viuificatā. Nouet ei eos qđ dñs iesus postea q̃ resurrexit a mortuis iusflauit: dicens discipulis suis. Accipite sp̃m̃ sc̃m̃. Unde tale aliqd existimāt factū: quale tū c̃m̃ ē: quasi ⁊ hic secutus euāgelista dixerit. Et sa-

1. Cor. 15

Gal. 3

Rom. 8

1. Cor. 15

Ibidem

Ibidem

Gen. 2

Job. 3

cti sūt in aiām uiuentē. Quod qđē si dictū eēt
h̄ intelligerem? q̄ aiāz quedā vita sit spūs dī:
sine q̄ aīe rōnales mortue deputāde sūt: q̄uis
eaz p̄ntia uiuere corpa videant. **Sz** nō ita sc̄m
qñ est cōditus hō: satis ip̄a libri verba testant

Gene. 2. q̄ ita se h̄nt. **Et** formauit deus hoīem puluere
de terra. **Qđ** quidā plani⁹ interpretandū putan
tes dixerūt. **Et** finxit deus hoīez de limo terre

Ibidem. qm̄ supius dictū fuerat. **Fons** autē ascendebat
de terra et irrigabat oēm faciē terre: vt ex hoc
limus intelligendus videre h̄uore sc̄z terraq̄
cōcretus. **Ubi** eñ h̄ dictū est: p̄tinuo sequitur

Et formauit deus hoīem puluere de terra: sic
greci codices h̄nt: vñ in latinā linguā sc̄ptura
ip̄a p̄uersa est. **Siue** autē formauit siue finxit q̄s
dicere voluerit qđ grece d̄z eplasten: ad rē ni
hil interest: magis tñ pp̄rie d̄z: finxit. **Sz** ambi
guitas visa est deuitanda eis q̄ formauit dice
re maluerūt: eo q̄ in latina lingua illud magis
obtinuit p̄suetudo: vt h̄i dicat fingere q̄ aliqd
mendacio simulāte p̄ponūt. **Hunc** igr̄ formatū
hoīem de terre puluere siue limo. **Erat** eñ pul
uis humect⁹ h̄uc in quā vt exp̄sius dicā sic scri
ptura locuta est: puluere de terra: aiāle corp⁹

Ibidem. factū eē docet ap̄ls cū aiām accepit. **Et** fact⁹
est iste hō in aiām uiuentē: id ē format⁹ iste pul
uis fact⁹ est in aiām uiuentē. **Iā** inquit habe
bat aiām alioqñ nō appellaret hō qm̄ hō nō est
corpus solū vel aiā sola: s̄ q̄ ex aiā p̄stat et corpe
Hoc quidē verū ē q̄ nō tot⁹ hō s̄ ps melior aiā
est: nec tot⁹ hō corpus: s̄ inferior hoīs ps est: s̄
cū est vtrūq̄ iunctū: simul h̄z hoīs nomen: qđ
tñ et singula nō amittūt: etiā cū de singulis loq̄
mur. **Quis** eñ dicere p̄hibet quotidiani qđaz
lege sermōis: hō ille defunct⁹ est. et nūc in rege
ē vel in penis: cū de aiā sola possit h̄ dici: et illo
aut illo loco hō ille sepult⁹ est: cū h̄ nisi de solo
corpe nō possit intelligi. **An** dicturi sūt sic loqui
sc̄pturā nō solere diuinā. **Immo** dō illa ita nob̄
in h̄ attestat: vt etiā cū duo ista p̄iuncta sūt: et vi
uit hō: tñ etiā singula hoīs vocabulo appellet:
aiām sc̄z interiorē hoīez: corp⁹ dō exteriorē ho
minē vocās: tāq̄ duo sint hoīes: cū simul vtrū
q̄ sit hō vn⁹. **Sz** intelligendū ē fm̄ qđ dicat hō
ad imaginē dei: et terra hō atq̄ itur⁹ in terrā. **Il**
lud eñ fm̄ aiām rōnalē d̄z: qualē de⁹ insufflan
do vel si cōmodi⁹ d̄z inspirādo indidit hoī: id ē
hoīs corpi: h̄ autē fm̄ corp⁹ qualē hoīem de⁹ fin
xit ex puluere: cui data est aiā vt fieret corpus
aiāle: id est hō in aiām uiuentē. **Quapropter**
in eo qđ dñs fecit: qñ insufflauit dicēs. **Accipi**
te sp̄m̄ sanctū: nimirū h̄ intelligi voluit q̄ sp̄m̄. s̄
nō tñ sit p̄ris: verū etiam vnigeniti ip̄ius spūs
Iđē ip̄e q̄ppe spūs est p̄ris et filij: cū quo est tri

nitas pater et filius et spūs sanct⁹: nō creatura s̄
creator. **Acq̄** eñ status ille corporeus de carnis
ore p̄cedens substātia erat spūs sancti atq̄ na
tura. s̄ pon⁹ significatio q̄ intelligerem⁹ vt dixi
sp̄m̄ sanctū p̄ri eē filioq̄ cōem: qz nō sūt eis singul
singuli: s̄ vnus amboz est. **Semp̄** autē iste spūs
in sc̄ptur⁹ sanctis greco vocabulo pneuma d̄z
sic eū et h̄ loco dñs appellauit: qñ eū corporealis sui
oris flatu significās discipulis suis dedit: et loc⁹
oibus diuinoz eloquioz nō mihi aliter vnquā
nuncupat⁹ occurrit. **Hic** dō vbi legit⁹. **Et** finxit
deus hoīem puluere de terra: et insufflauit siue
inspirauit in faciē ei⁹ sp̄m̄ vite: nō ait greco pneu
ma qđ solet dici spūs sanct⁹ s̄ p̄noen: qđ nomen
in creatura q̄ in creatore frequēti⁹ legit⁹: vñ nō
nulli etiā latini pp̄ differentiā: h̄ vocabulū nō
sp̄m̄ s̄ flatū appellare maluerūt. **Hoc** ei et in gre
co: etiā illo loco apud esaiām: vbi deus dic⁹ oēs
flatū ego feci. oēm aiām sine dubitatōe signifi
cat. **Qđ** itaq̄ grece p̄noen d̄z: n̄r̄ aliqui flatum
aliqui sp̄m̄: aliqui inspirationē vel aspirationem
aliqui etiā aiām interpretati sūt. **Pneumato** nun
quā nisi sp̄m̄: siue hoīs: de quo ait ap̄tus. **Quis**
eoz scit hoī q̄ sūt hoīs nisi spūs hoīs q̄ in ip̄o est
Siue pecoris: sic in salomonis libro sc̄ptū ē qđ
scit si spūs hominis ascendat sursum in celū et spūs
pecoris descendat deorsū in terrā: **Siue** istum
corporeū q̄ etiā vent⁹ d̄z: nā ei⁹ hoc nomen est
vbi in psalmo canit⁹. **Ignis**: grādo: nix: glacies
spūs tempestat⁹. **Siue** iā nō creatū s̄ creatorē:
sic est de q̄ dicit dñs in euāgelio. **Accipite** sp̄m̄
sanctū: eū in corpeo sui oris significans flatū
Et vbi ait. **Ite** baptizate oēs gētes in noīe pa
tris et filij et spūs sancti: vbi ip̄a trinitas excellen
tissime et euidentissime cōmendata est. **Et** vbi
legit⁹. **Deus** spūs est. **Et** alijs plurimis sacrarū
l̄raz locis. **In** his q̄ppe oibus testimonijs sc̄ptu
raz q̄ntū ad grecos attinet nō p̄noen videm⁹
scriptū eē s̄ pneuma: quātū autē ad latinos nō
flatū s̄ sp̄m̄. **Quapropter** in eo qđ scriptū est. **In**
spirauit: vñ si magis pp̄rie dicendū est: insuffla
uit in faciē ei⁹ sp̄m̄ vite: si greco nō p̄noen sic ibi
legit⁹ s̄ pneūa posuisset: nec sic esset p̄ns vt cre
atorē sp̄m̄: q̄ pp̄rie d̄z in trinitate spūs sanct⁹ in
telligere cogeremur: qñ quidē pneuma vt di
ctū est: non solū de creatore s̄ etiā de creatura
dici solere manifestū est. **Sz** cū dixisset inquit
sp̄m̄: nō adderet vite: nisi illū sp̄m̄ sanctū velle
intelligi. **Et** cū dixisset. **Fact⁹** est hō in aiāz: nō
adderet uiuentē: nisi aiā vitā significaret: q̄ illi
diuinitus impartit⁹ dono spūs dei. **Lū** ei viuat
aiā inquit pp̄rio sue vite mō: qđ opus erat ad
dere uiuentē: nisi vt ea vita intelligeret q̄ illi p̄
sp̄m̄ sanctū dat⁹. **Hoc** qđ ē aliud nisi diligenter

Esaie 42

1. Cor. 2

Ecc. 3.

Ps. 148

Job. 20.

Mat. 28

Job. 4.

Gene. 2.

Gene. 1.

Liber

phūana suspitione tendere: et sc̄pturas sc̄tās
nō intelligēt attēdere: **Quid ei magnū erat**
non ire longius: s̄ in eodē libro ip̄o paulo sup̄
Gen. 1. **legere: Producat terra aiām uiuentē: q̄n̄ ani-**
mātia terrestria cūtra creata sūt: **Deinde ali-**
Gene. 7. **q̄ntis in̄t̄ posuit in eodē t̄m ip̄o libro: qd̄ magnū**
erat aduertere quod sc̄ptū ē **Et oīa q̄ h̄nt sp̄m**
vite et oīs q̄ erat sup̄ aridā mortu⁹ ē: cū insinua-
ret oīa q̄ uiuebat in fra perisse diluui⁹: **Si ḡt**
aiām uiuentē et sp̄m vite etiā in pecorib⁹ inuē-
mus: sic loqui diuina sc̄ptura p̄sueuit: et cū h̄ q̄q̄
loco vbi legit. **Quia q̄ h̄nt sp̄m vite: n̄ grec⁹ pneu-**
ma: s̄ p̄noen dixit: cur nō dicim⁹: qd̄ op⁹ erat vt
adderet uiuentē cū aīa nisi uiuat esse nō possit
Aut qd̄ op⁹ erat vt adderet vite: cū dixisset sp̄m
S̄z intelligim⁹ sp̄m vite: et aiām uiuentē sc̄ptu-
rā suo more dixisse: cū aiālī: id ē corpa aiāta vel
let intelligi qd̄ in esset p̄ aiām p̄spicu⁹ iste etiā
corpis sc̄sus. **In hoīs aut̄ p̄ditōe obliuiscimur**
quē admodū loqui sc̄ptura p̄sueuit: cū suo p̄-
suis more locuta sit: quo insinualet hoīez etiā
rōnali aiā accepta: quā nō sic aliāz carnū aq̄s
et fra p̄ducentib⁹: s̄ deo flante creatā voluit in-
tellegi: sic t̄m factū vt in corpe aiālī qd̄ fit anīa in
eo uiuente sic illa animalia uiueret: de q̄bus di-
Gene. 1. **xit: Producat terra animā uiuentē: et q̄ritēz**
dixit habuisse in se sp̄m vite: vbi etiā in greco nō
dixit p̄uema s̄ p̄noen: nō vt q̄q̄ sp̄m sanctū: sed
eoz aiām tali exp̄mens noīe. **Si n̄ dei flat⁹ in-**
quirit dei ore exisse intelligit: quez si aiām cre-
diderim⁹. p̄sequa erit vt eiusdē fateamur cēst̄
Ecci. 24 **stantie: parem⁹ illi⁹ sapientie q̄ dicit. Ego ex**
ore altissimi p̄diui. **Nō quidē dixit sapientia ore**
dei efflatā se fuisse: s̄ ex ei⁹ ore p̄dixit. **Sic autē**
nos possumus nō de n̄ra natura q̄ hoīs sum⁹
s̄ de isto aere circūfuso quez spirādo ac respira-
do ducimus ac reducim⁹ flatū facē cū sufflam⁹
ita oīpotens de⁹ nō de sua natura neq̄ de sub-
iācenti creatura: s̄ etiā de nihilo potuit facē fla-
tū quez corpi hoīs inserendo inspirasse vel in-
sufflasse p̄uenientissime dicit⁹ est: in corpeus in-
corpeū: s̄ imutabilis mutabilez: qz nō creatus
creatū. **Verū t̄m vt sciāt isti q̄ de sc̄ptur̄ loq̄ vo-**
lunt: et sc̄pturaz locutiōes nō aduertūt: nō hoc
solū dici exire ex ore dei qd̄ est eq̄lis eiusdemq̄
nature audiāt vel legāt: qd̄ deo dicente sc̄ptū
Apoē. 3. **est. Dm̄ tepidus es: et neq̄ calidus neq̄ frigi-**
dus incipiā te euomere ex ore meo **Nulla itaq̄**
cā est: cur aptissime loq̄nti resistam⁹ apostolo:
vbi ab spiritali corpe corp⁹ aiāle discernens: id
est ab illo in quo futuri sumus: hoc in quo nunc
sumus: ait: **Seminat⁹ corp⁹ aiāle: surget corp⁹**
i. Loz. 15. **spiritalē: si est corp⁹ aiāle ē et spiritalē: sic sc̄ptuz**
est. **Fact⁹ est prim⁹ hō adā in aiām uiuentē: nō**

uissim⁹ adā in sp̄m uiuificantē: s̄ nō p̄mū qd̄ spi-
ritale est: s̄ qd̄ aiāle: postea qd̄ spiritalē. **Prim⁹**
hō de fra fren⁹: sc̄dus hō de celo celestī. **Qual**
terrenus tales et terreni: et q̄lis celestis tales et
celestes: et quō induim⁹ imaginē freni: indua-
mus et imaginē ei⁹ qd̄ de celo est. **De q̄bus oīb⁹**
ap̄licis verbis sup̄ius locuti sum⁹. **Corpus igit̄**
aiāle in quo p̄mū hoīem adā factū eē dicit ap̄ls
sic erat factū: nō vt mori oīno nō posset: s̄ vt nō
morere nisi hō peccasset. **Nā illud qd̄ spiritū vi-**
uificāte spiritalē erit et imortale mori oīno nō
poterit: sicut aiā creata ē imortalis: q̄ licet pctō
morta phibeat carens quadā vita sua: h̄ ē dei
sp̄s: q̄ etiā sapiens et b̄tē uiuere poterat: t̄m p̄p̄a
quadā licet misera vita sua n̄ desinit uiuere: qz
imortalis est creata. **Sic etiā desertores ange-**
li licet fm̄ modū quendā mortui sūt peccando
qz fontē vite deseruerūt: qd̄ de⁹ ē: qd̄ nō peccādo
sapienter beateq̄ poterāt uiuere: t̄m nō sic mo-
ri potuerūt vt oīno desisterēt uiuere atq̄ sentis-
re: qm̄ imortales creati sūt: atq̄ ita i sc̄daz mortē
post vltimū p̄cipitabunt iudiciū: vt nec illicy-
ta careāt: qm̄ quidē etiā sensu cū in dolorib⁹ fu-
turi sūt nō carebūt. **Sed homines ad dei gr̄az**
p̄tinentes ciues sanctorū angeloz in beata vi-
ta manentiū: ita spiritalibus corpiibus induen-
tur: vt neq̄ peccent amplius neq̄ moriant̄: ea
t̄m imortalitate vestiti: q̄ sicut angeloz nec pec-
cato possit auferri: natura quidē manente: car-
nis sed nulla oīno carnali corruptibilitate vel
tarditate remanente. **Sequitur autēz questio**
necessario pertractanda: et d̄no deo veritatē ad
iuuante soluenda. **Si libido mēbroz in obediē-**
tiū ex pctō inobedientie in illis primis homib⁹
cū illos diuina gr̄a deseruisset exorta est: vnde
in suam nuditatez oculos aperuerunt: id ē eaz
curiosius aduerterunt: et quia impudens mot⁹
voluptatis arbitrio resistebat pudenda texe-
runt: quomō essent filios p̄pagaturi si vt crea-
ti fuerant sine preuaricatione mansissent. **Sed**
quia et liber iste claudendus est: nec tanta ista
questio in sermonis angustias coartanda: i eū
qui sequitur cōmodiore disputatiōe differat.

Explicitus est liber tertiusdecimus.